

Gorski gozdovi

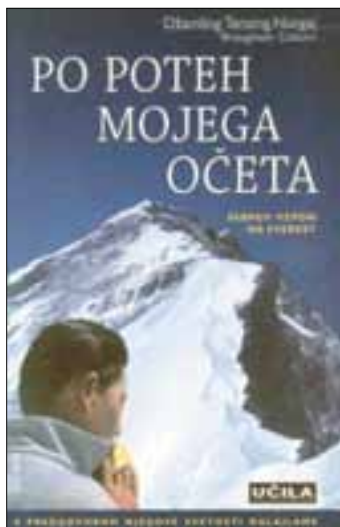
Odmev na odmev Eda Kozoroga v PV 9/2002

Vesel sem odmeva Eda Kozoroga na moj članek, ki je bil objavljen v PV št. 7-8/2002. Očitki posegajo na področje strokovnega naravovarstvenega dela. V odgovor bi moral podati številne strokovne in pravne argumente k zapisanemu članku. Menim, da Planinski vestnik ni časopis za objavo besedil z obilico preglednic in predpisov. Kot uslužbenec Zavoda za varstvo narave, kateremu je zaupana skrb za ohranjanje narave, sem dolžan uvesti te strokovne in pravne argumente v poseganje človeka v gozd. Podrobnejša strokovna in pravna podlaga za napisani članek je zbrana pri meni in je na razpolago vsem, ki jih tematika zanima. (Jaka Šubic, tel. 031/439-214)

Po očetovi poti na Everest

Džamling Tenzing Norgaj in Broughton Coburn, **Po poteh mojega očeta**, Učila International, Tržič, 2002.

Če se na Everest odpravi sin prvopristopnika in če uvod v knjigo napiše njegova svetost, Dalajlama, potem pričakujemo od knjige res veliko. In to tudi dobimo. Šerpe so tako povezani z gorami in s svojo budistično vero, da se oboje prepleta v nek magični sklop, ki na velikih višinah ob pomanjkanju zraka zares postane že kar nekaj nezemskega. Džamling Tenzing Norgaj, sin Tenzinga Norgaja, ki je leta 1953 skupaj z Edmundom Hillaryjem kot prvi, odkar svet stoji, stopil na najvišjo točko zemeljske oble, se je prav v letu največje katastrofe na Everestu, leta 1996, ko je v mesecu dni na njem umrlo kar enajst ljudi, odpravil nanj. Želel se je soočiti z očetom, okrepiti in urediti svoj odnos z njim, saj za časa življenja zaradi očetove slave in obveznosti tega ni mogel storiti v želeni meri. Pokojni oče, ki za razliko od mnogih Šerp ni umrl v gorah, ga

spremlja na poti. Džamling Tenzing Norgaj, nikoli globok budistični vernik, na tej poti svojo vero silovito okrepi, redno, že pred vzponom, se posvetuje s svojim lamo, posluša prerokbe in z vsem spoštovanjem upošteva prerokovano.

Džamling Tenzing Norgaj je bil na odpravi član IMAX-ove ekipe, ki je pod vodstvom Davida Breashearsa snemala tridimenzionalni film o Everestu. Odprava je bila, kot večina drugih, torej komercialno naravnana, kar avtor knjige tudi odkrito pove in se zaveda, da sicer drugače ne bi nikoli prišel na goro. Razlika med njim in nekaterimi drugimi, verjetno že zaradi njegove budistične naravnosti, je, da k gori pristopa z velikim spoštovanjem. Zaveda se majhnosti in občutljivosti drobnega človeka v območju, kjer gospodari boginja Mijolangsangma. Odprava se prav v dne naskoka na vrh sooči z zanimimi dogodki, ki so sledili neurju na pobočjih Everesta. Namesto vzpona pomagajo člani pri reševanju tistih, ki imajo še kanček upanja, med drugimi spremljajo dobesedno od mrtvih vstalega Becka Weathersa. Njegovo zgodbo Šerpe in verujoči lažje razumejo, saj je bil na videz mrtvev, v zmedo so ga preprosto za dan in pol pustili v viharju, raztrganega in brez kritja ... Toda, Šerpe bi rekli, dvignil ga je njegov duh, posre-

di je moralo bilo nekaj božanskega. Šele ko se dogodki umirijo, se odprava vendarle odloči oditi mimo zmrznjenih trupel, sedečih po grebenu, na sam vrh. Zanimivo je, da avtor v primerjavi z evropskimi pisci do umrlih čuti drugače – kot da bi še živeli, seveda le njihovi duhovi.

Največja vrednost knjige je prav gotovo v opisovanju budističnih verovanj, navad in razmišljanj, ki so tako drugačna od tistega, kar ljudje počno v današnjem hitrem svetu. Lepo nam avtor opiše obrede v baznem taboru, veliko izvemo o njihovih menihih (rinpočejji, lame), o pogrebnih, skratka, budižem zaživi v sožitju z goro. In namesto dnevnikega zapisovanja dejstev ob vzponu, kar se vse prerado zgodi v himalajskih knjigah, ima bralec pred seboj duhovno bogato branje, ki ga tudi dodatno izobrazijo. Avtor res z vso spretnostjo preplete fizično dogajanje s tistim, kar se dogaja v njegovi duši.

Knjiga Po poteh mojega očeta je menda že sedemnajsta knjiga o dogajanju na Everestu maja 1996. Prva je bila knjiga Izginuli Jona Krakauerja, ki je k sedanji Tenzingovi knjigi napisal tudi uvod. Sledile so še druge, o vsem tem je Planinski vestnik v preteklih letih dvakrat obširno poročal (PV 5/1999 in PV 10/1999). Tokratna knjiga je drugačna predvsem zaradi močnih duhovnih gradnikov, povezanih z budižmom in verovanjem Šerp. Knjigi res ni kaj oporekati, morda bi kazalo omeniti le nenavaden prevod. Knjiga ima v izvorniku naslov *Touching My Father's Soul*, zakaj torej ne Dotik očetove duše? Konec koncev v vsej knjigi Džamling Tenzing Norgaj čuti očeta, se z njim pogovarja, ko se vzpenjata po pobočju težke gore, skupaj sedeta v sneg in se na koncu veselita biti višje, kot je kdorkoli kdajkoli prišel.

Marjan Bradeško

Šentiljska pot

Srečko Najmajster, **Vodnik po Šentiljski poti**, Planinsko društvo Paloma, Sladki Vrh, julij 2002.

Dobro je, da tudi kraje, ki niso tako slavni, znani, od vsepovsod vidni, poveže kaka pot in da to izvedo tudi tisti, ki bodo po njej hodili. Tak namen je vodniček po Sentiljski poti tudi imel, in namen je res dober. Obrobje Slovenski gorici in Mura, zelena pokrajina in brajde, stari dvorci. Saj ne, da tega ne bi bilo zapisanega, ampak iz vodnika bi moralo odsevatati več ognja, neustavljivo bi moral pritegniti. Popotnik se na skoraj osemnajst ur dolgi poti sicer ne bo izgubil, saj se suhoparni opisi zde kljub vsemu dovolj natančni, tudi kraji so na nek način predstavljeni (še od kod je doma kakšen poslanec in direktor, boste izvedeli). Hvalevredne so pobude planinskih društev, ki oskrbe pot, pripravijo vodnik, ga natisnejo v lični obliki, ampak škoda, da tisto, kar popotnik najbolj vidi, ostane neurejeno (in jezikovno nepregledano) – to je vsebina. Marsikaj bi se dalo postoriti – iz vodnika tako ni mogoče izvedeti, v koliko etapah opraviti pot, kje prespati ipd. Do o pravih Sentiljske poti, kjer piše, da je pohodnik »dolžan« obvestiti društvo o pomanjkljivostih na poti, raje ne razpredam. K sreči pot vodi po lepih, planincem in popotnikom manj znanih krajih, ki imajo verjetno ponuditi marsikaj prijetnega. Pot čaka, vodniček je tu, goriče so jeseni še posebno lepe.

Marjan Bradeško

PZS v programu Interreg

Interreg III je pobuda Evropske unije o transevropskem sodelovanju, katerega cilje in pravila definirajo smernice EU. Njen poglobitveni cilj je spodbujanje harmoničnega in uravnoteženega razvoja evropskega ozemlja, kjer nacionalne meje ne bi več predstavljale ovire za združevanje in razvoj. Pobuda se deli na tri programe: A, B, in C. Program Interreg III-B se izvaja na različnih območjih, Slovenija je vključena v dve, območje Alp in območje srednje, jadranske, podonavske in jugovzhodne Evrope (CADSES). V program Interreg III-B (območje Alp) so poleg Slovenije vključene še Avstrija, Francija, Italija, Lihtenštajn, Nemčija in Švica. Prednostne naloge programa so uveljavljanje območja Alp kot konkurenčnega in privlačnega življenjskega ter gospodarskega prostora, razvoj trajnostnih transportnih sistemov ter preudarno upravljanje z naravo, krajino in kulturno dediščino, varstvo okolja in preprečevanje naravnih katastrof. Upravni odbor programa je julija odobril prve transnacionalne projekte. Na prvi razpis letos spomladi jih je prislo 40, od tega so jih osem odobrili, polovico pogojno. Za sofinanciranje projektov je na voljo dobrih 120 milijonov evrov, izbrani projekti so vredni 17 milijonov, tako da ostaja precej sredstev za naslednji razpis, ki bo objavljen še letos. Če bi radi kaj več izvedeli o programu in pogojih sodelovanja, si oglejte spletna naslova www.alpinspace.org ali www.alpinspace.org ali www.interreg.gov.si ali www.interreg.gov.si. V štirih odobrenih projektih sodelujejo tudi slovenski partnerji: ljubljanska Biotehnična Fakulteta, Urad za prostorsko planiranje pri Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, skupaj Občina Nova Gorica, Krajevna skupnost Solkan, Srednja lesarska šola Nova Gorica in Rezbarsko, intarzijsko in restavratorsko društvo Solkan ter v projektu Via Alpina tudi Planinska zveza Slovenije. O tem pro-

jektu, ki promovira naravno in kulturno dediščino Alp ob mreži pohodniških poti, ter o vlogi PZS pa več v naslednji številki. (Igor Maher)

Zahvala

Upravnemu odboru in skupščini Planinske zveze Slovenije se iskreno zahvaljujem za podelitev najvišjega priznanja PZS – častnega člana PZS, ki sta mi ga podelila na predlog odbora za priznanja PZS. Hvala Jožetu Melanšku, predsedniku tega odbora, ki je na skupščini opisal mojo življenjsko in planinsko pot. Hvala predsedniku PZS mag. Franciju Ekarju in predsedniku delovnega predsedstva skupščine Borutu Vukoviču, ki sta mi izročila listino častnega člana in plaketo Štirje srčni možje – prvi pristopniki na Triglav. Hvala delegatom in gostom skupščine za aplavz in čestitke. Presenečen sem, da sem prvi prejemnik najvišjega priznanja PZS. To me obvezuje, da bom tudi vnaprej, kolikor bom mogel, pomagal planinski organizaciji uresničevati njen program. Iskreno se zahvaljujem tudi planinskemu društvu in vsem planincem, ki so mi ob prejemu priznanja izrekli čestitke in lepe želje. (Jože Dobnik)

Na obisku pri ministru za evropske zadeve

Janeza Potočnika, ministra za evropske zadeve, sta 10. septembra letos obiskala predsednik PZS Franci Ekar in Tomaž Vrhovec. Predstavila sta mu dosedanje sodelovanje PZS pri evropskih projektih (Phare, Interreg idr.), predvsem pri ekološki sanaciji postojank. Pri tem sta poudarila velike težave pri zagotavljanju slovenskega dela sredstev. Predstavila sta tudi ostalo delovanje PZS na mednarodnem področju (UIAA, CAA) in posebej omenila dejstvo, da bo Slovenija v letu 2003 prevzela pred-